

Oljutátturinn

Tit lýðið nú á
tað steinoljubýtið, eg siga skal frá,
tann annan oktober tað dundi um eið,
at nú var steinoljan væl komin á leið.
Í Eiðsvík skal bítast hvør dropin í dag.
Tit komið avstað!

Ja, hvør maður rann,
summir við dyllu og summir við spann.
Teir bommdunkar tømdu at fylla uppí,
um summir teir lóku, teir ei lögdu í.
Ja, nú var ikki at dvølja, men skunda sær brátt.
Tað minkar so smátt!”

Jú fløskur í tal
varð borið og dragsað, eg ei lúgva skal,
øll møgulig ílót varð samlað í ból, k,
og prátið var óført ímillum tað fólk.
Eftir vegnum sást koma tveir menn tosa í mak
við dyllu á bak.

Teir róptu so hart:
”Ein hálpott hvørt mansbarn fær her í sín part,
og tríggar og ein hálván hvørt hús ekstra fær,
og so hevur hvør sína olju hjá sær.
Tit haldið so kjaft og lat so vera tøgñ
í okkara sókn!”

Ein maður kom tá,
var døkkuur í ásjón og grimur at sjá.
Hann bar sína kvøðu til formannin fram:
”Gev mær nakað ekstra til meg og mín mann,
tí vit hanga saman sum ryssa og fyl.
Eitt øgiligt skil!

Tá svaraðist: ”Nei!
At geva tykkum ekstra, tað gera vit ei.
Um dagin tit skriva, um kvøldið tit tá
kunnu práta so leingi, at tað kann forslá,
á borðinum brenna tit kolu og voks.
Hav ei meira roks!”

Um stríggið er mangt,
nú dagurin styttest, og kvøldið er langt,
í myrkri vit sótu hvørt einasta kvøld,
men nú skal væl byrja ein ljósari øld:
Ei steinolja trýtur, og voksið er nógv –
upprikið av sjógv.

Leivur Sørensen greiðir frá:

Hesin táttur er av Viðareiði, yrktur undir fyrra kríggj (1914-1918), tá nógv vøra treyt, ikki minst olja. Men ymiskt rak upp av sjógv, millum annað nógv voks og so steinolja í tunnum, og hetta kom væl við hjá fólk.

Símun Hansen, úr Svínø, sigur frá Haldor Olafsson, sum var ættaður av Viðareiði, at tað vóru trúggir um at yrkja tátin. Hann mintist ikki nøvnini, men ein av teimum var so Sámal Petur Petersen, á Viðareiði nevndur Sámal Petur hjá Kollfirðinginum, í Fuglafirði nevndur Sámal Petur á Viðareiði. Eg havi so bara hoyrt um, at tað er hann sum hevur yrkt.

3. ørindi: Teir báðir sum 'tosaðu í mak', mundu helst vera sóknarstýrisformaðurin og ein annar við myndugleika, óivað av Brekkumørk. Tað var helst ólógligt ikki at uppgæva fyri myndugleikunum slíkt, sum rak á land. Tí vóru øll biðin um at "halda kjaft og lata vera tøg" so tað ikki kom út.

5. ørindi. Tann døkki og grimi maðurin er Jóan Jakku Heinesen, sonur Heina-Jógvan úr Leirvík. Jógvan Heinesen, vanliga róptur Smiðurin, var sonur hendan Jóan Jakku. 'Mín maður', sum sipað verður til í sama ørindi, er presturin, sum tá var á Viðareiði, antin Faulenborg, sum var prestur 1905-1915, ella Falkvard, sum var prestur 1917-1927 (Símun Hansen s. 170 í Tey byggja land III).

Annars veit eg lítið um, at táturin hevur verið kvøddur á Viðareiði, uttan av Smiðinum, sum legði tað eina versið burturúr, tá hann kvøð fyri okkum smádreingjum. Eg havi siglt saman við fleiri fugloyingum, sum dugdu tátin, og Símun í Svínø minnst hann ofta at verið kvøddan í Svínø. Nú er so langt fráliðið, at ongin verður firtin av slíkum, tí haldi eg, at táturin væl kann verða kvøðin, leggur Leivur afturat.

Nb: Lagið er 'Í Gøtu ein dag'.